SERÉDI BÉLA /Épitésügyi és Városfejlesztési Minisztérium/ hozzászólása

Az épitőipar világviszonylatban - és igy hazánkban is - igen gyors ütemü fejlődésen megy keresztül. Hazánkban az elkövetkező időszakban az épitőipar fejlődésének egyik alapvető célkitüzése az épités iparositása. Ez többek között azt jelenti, hogy üzemi körülmények között minél nagyobb készültségi fokú, gazdaságosan felhasználható termékek előállitására kerüljön sor.

Az épitő- és épitőanyagipar távlati /1970-1985/ fejlesztésének szintézise kidolgozásakor a különböző vizsgálatok folyamán egyértelmüen arra az eredményre jutottak, hogy a távlati időszakban a hazai épitőipar fejlődési iránya a betontechnológia - ezen belül a nehézbetonok - további térhóditása révén, a bánya - és folyami kavics a következő 15 évben is uralkodó anyagféleség lesz. Megjegyezni kivánom, hogy a könnyüadalékok felhasználásának növekedése - kis mértékü részarányuk miatt - ezt a helyzetet jelentősen nem módositják.

A kavicstermelés fejlesztésének távlati feladatait nemcsak a növekvő mennyiségi igények határozzák meg, hanem azok is amelyek a termék minőségével szemben várható igényekben mutatkoznak és amelyek a kavicstermelés müszaki-technikai körülményeinek jelentős fejlesztési követelményeiben határozhatók meg.

Az Épitésügyi és Városfejlesztési Minisztérium részéről számos intézkedés történt az adalékanyagok és ezen belül a kavicstermelés fejlesztésére. A konkrét fejlesztésen túlmenően több vizsgálati tanulmány is készült, ezek a kavicsbányákból és a folyókból kitermelendő kavicsra vonatkozóan a népgazdasági optimumot igyekeztek meghatározni, hogy a szükséges kavicstermelő kapacitás a fejlesztés ütemét és irányát, továbbá a termelő szervezetek közötti megoszlását, annak megfelelően lehessen kialakitani.

A felhasználó épitőipar várható mennyiségi fejlődésének alapján a távlati 15 éves időszak alatt a kavicsfelhasználás volumene mintegy megkétszereződik. A minőség javitásával szemben támasztott növekvő igények kifejeződnek abban is, hogy egyrészt az ösztermelés növekedését meghaladó mértékben irányozzák elő az osztályozott kavics várható szükségletemelkedését, másrészt általánosan szükségesnek itélik a kavicskeverés megvalósitását.

Az új kavicsbányák telepitése során meghatározó jellege van a nyersanyaglelőhelyek fekvésének és a készlet minőségének. Fennáll azonban a különböző nyersanyaglelőhelyekre való telepitések közötti választás.

A fejlesztési koncepció kialakitásának egyik alapvető kérdése a centralizált, vagy decentralizált telepités elvének az eldöntése, melynek mérlegeléséhez a különböző ráforditási költségek összegezése mellett többek között számitásba kell venni a nyersanyaglelőhely ásványvagyonának a minőségét is.

Jelen esetben a decentralizált telepités nem jelenti és nem jelentheti a nagy kavicsvagyonnal és felhasználási körzettel rendelkező bányák fejlesztésének feleslegességét, még kevésbé azoknak a visszafejlesztését. Ugyanis - figyelembe véve azt, hogy az országos szükségletek mintegy megkétszereződnek, továbbá a minőségi igények növekednek - a termelés nagy részét továbbra is ezek a nagyüzemek fogják végezni.

A felhasználók döntését, a különösen alacsonyabb szintü minőségi követelményeket kielégitő kavicstermékeknél a szállitási távolság, illetve annak költségnagysága lényegesen befolyásolja. Ez indokolja az ún. decentralizált telepitést, azaz új kis- és középüzemek létesitésének szükségességét.

A fejlesztési koncepció alapján a fejlesztési célkitüzések között kiemelkedően fontos helyet foglalnak el a mobil, és a transzportábilis üzemek kialakitása, továbbá azoknak a megvalósitása.